

אמרי שפר אוסף 'רנב'
מתוך "ליקוטי שמואל"
מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ
eisikovits1@gmail.com

אומר הגאון רבי יוסף שאול נתנזון בעל ה'שואל ומשיב': דרך הבריות היא שלהצלחה יש אבות רבים, אולם הכישלון יתום הוא. לפיכך מזהירה התורה שכאשר חטא יהודי, לא יחפש אשמים אחרים לתלות בהם סרחונו. אלא יתודה על החטא שעשה. וזהו סיום הפסוק "והשיב את אשמו בראשו".

אומר הרמ"ק (רבי משה קורדבירו) ב"תומר דבורה" ("לשארית נחלתו"): "כל ישראל הם שאר בשר אלו עם אלו, והרי הוא (השני - הוא) עצמו) ממש". ומטעם זה נצטוונו "וְאֶהְבֶּתְּ לְרֵעֶךָ כְּמִנְךָ". וראוי שמצד הקורבה ירע לו צערו של חברו כאילו הוא ממש היה שרוי באותו צער. "ולפי דבריו נמצא שה'נושא בעול עם חברו' הוא השיא של מעלת "וְאֶהְבֶּתְּ לְרֵעֶךָ כְּמִנְךָ", וכל עיקרה הוא להביא לידי ביטוי שכל ישראל נפש אחת הן.

אומרים בתפילת 'מי שברך' הנאמרת בשבת אחרי קריאת התורה: "ומי שמייחדים בתי כנסיות לתפילה, ומי שבאים בתוכם להתפלל". איזה ערך יש לייחד בית הכנסת אם לא באים בתוכו להתפלל? אלא, שאם מייחדים בתי כנסת לתורה, אזי כשמתאפשר חוזרים אליו. אך אם גם את זה לא עושים, נתרגל בעוונותינו הרבים לא לחזור אליו גם כאשר יתאפשר.

אחת ממיוחדות האדם היא היכולת לשלוט, זו יכולת מיוחדת רק למין האנושי! ידועה אמרה בשם צדיקים שפירשו "ומותר האדם מן הבהמה אין", כלומר: כל היתרון שיש לאדם מול הבהמה הוא ביכולת לומר 'אין' - לא! בעלי חיים פועלים לפי אינסטינקטים, אין להם בחירה, אין להם יכולת להתגבר על הנטיות הטבעיות שבהם. לעומתם, האדם החי על פי תורה - חייב ויכול לפתח את היכולת לומר 'לא' לדברים שהתורה אסרה.

אין דבר כזה כישרון ענק ללא כוח רצון ענק.

אין הקדוש ברוך הוא מעלה את האדם לשררה, עד שבוחן ומנסה אותו תחילה, וכיון שהוא עומד בנסיון, הוא מעלה אותו לשררה.

אין לשתות מים אחר אכילת דגים דהוי סכנה (חי' רע"א יו"ד קט"ז ס"ה, ערוך השלחן קט"ז ס"י). אפטר מהאי טעמא נוהגין לשתות יין שרף [whiskey] או יין, אחר אכילת דגים (שערים מצויינים בהלכה סי' ל"ג סק"ב).

אמרו חז"ל כל העושה איסור לחג באכילה ושתייה, מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, שנאמר אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח.

אמר רבי אהרן מנחם מנדל מרדזימין: ירצה האדם לשלוט על הזולת, מיד ימצא את היצר לעזור לו. ירצה האדם להשתלט על עצמו - בודד יעמוד במערכה. איש לא יעזור לו...

אף שאנשים רבים בינינו מוכשרים, חכמים, נבונים ועשירים, בעלי יכולות ואמצעים, למרות זאת - ככל שנחוש יותר שאלו מתנות שמים ולא מכוחנו ומגבורת ידינו - כך ישרו הברכה וההצלחה במעשינו, ונישא חן וחסד בכל פעולותינו בעיני כל רואינו!

ארוממך ד' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי - בספר הקדוש בית אהרן לאדמו"ר הזקן מקארלין זיע"א מבוארות שלוש המשמעויות של המילה 'דלת'. דלות ועניות, דלת למעבר, וקרב קפיצה מלשון 'דלה דלה'. התקווה גדולה, כי אכן מתוך הדלות ושיא השפל, הדלת תיפרץ קדימה אל עבר ההתרוממות. נסיקה רוחנית אדירה של תשובה ומעשים טובים.

בדור שלנו, אם לא נגדל ילדים בעלי יכולת איפוק, אם לא נתקין להם "ברקסים" בנפש, ד' ישמור מה יקרה להם...

ב"יהי רצון" אחר אמירת התהילים כשמסיים את הספר יאמר "בזכות ספר התהילים", וכשאמר רק כמה מזמורים יאמר "בזכות מזמורי תהילים שקראנו לפניך" (משנ"ב תקפא ס"ק ג.)

בירוקרטיה היא מנגנון ענק של אנשים קטנים.

בכל חג התורה מזכירה בין הקרבנות גם שעיר חטאת, ורק בחג השבועות אין המילה 'חטאת' מוזכרת. משום שבחג השבועות, יום קבלת התורה, כל אדם מישראל הוא בבחינת גר, שהוא "כקטן שנולד", וממילא הוא נקי מכל חטא וחטאת. (רבי לוייצחק מברדיצ'ב)

בספר קיצור השל"ה כתב ואף תלמיד חכם יאמר קודם התפילה עשרה מזמורי תהילים בכל יום.

בעשרה מאמרות של שבח נאמר ספר תהלים בניצוח – למנצח (ד א), בלשון ניגון – בנגינות (שם) בלשון משכיל (לב א), בלשון מזמור (ג א) בלשון שיר (ל א), בלשון "אשרי" (א א), בלשון תהלה "תהלה לדוד" (קמה א), בלשון תפלה – תפלה למשה" (צ א), בלשון הודאה – "הודו לה" כי טוב" (קז א), בלשון "הללויה" (קו א). גדול מכולן הללויה, שכולל שם ושבח בבת אחת (פסחים שם).

בשידוך יש להקפיד לבדוק שלושה דברים עקרוניים, ומה הם אותם שלושה דברים? שאלו התלמידים. ענה להם רבם: שלושת הדברים האלה הם מידות, מידות ועוד פעם מידות. (הרה"ק מטשעביץ רבי דב בעריש ויינפלד זיע"א).

דבקות במטרה, שמירת גחלת, מסירות נפש – בסופו של דבר, כל המושגים האלה כוחם הוא בחיבורם לתכלית האמתית, שהיא עבודת השם. ככל שאנחנו חושבים פחות על התכלית הזו ודרישותיה ויותר על אותו נוהג או חומרה שאימצנו – כך עלול מעשנו להיפך לחטא, שאינו אלא החטאת המטרה. לפתח חטאת רובץ: עלינו לסגור בפניו בכל כוחנו את הדלת.

דוד המלך מבקש: "לא אמות כי אחיה"; לכאורה, זו כפילות. אבל דוד המלך מבקש, אני לא רוצה רק לחיות חיים שאינם מוות, אני רוצה לחיות.